

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corona Sacratissimorum Jesu [Iesu] Christi Vulnerum

Wael Van Vronesteyn, Willem de

Antverpiæ, 1649

Fontes aquarum viventium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49125)

tuum habuisti, quæ peccatis tuis illum denuo cruci affigis, & vulneribus concidis. Postulat ipse à te Medicum, neque ab alio quàm à te curari cupit, porrige ei boni operis manum, adde sinceræ Confessionis sinceræ contriti cordis lacrymas, quibus vulnera ejus balsamo veluti optatissimo vngas, ac lenias; dignis pœnitentiæ operibus impunita non sint scelera tua, & à te velut ab optatissimo Medico vulnera sua, quæ repetijsti, curata agnoscet Salvator.

CONSIDERATIO II.

*Vulnera Christi**Fontes aquarum viventium.*

A Quam petebat in deserto populus Israël, pro quo Moyses orans, Num. 20.
v. 6.
ait: Domine Deus, audi clamorem populi, & aperi eis thesaurum tuum, fontem aquæ vivæ. Et jubente Domino, percussit virgâ bis silicem, & egressæ sunt aquæ largissimæ. Aptè hîc B. Petrus
F Damiani

Serm. de
exaltat.
S. Crucis.

Damiani S. R. E. Cardinalis, *Petrā illa,* inquit, *juxta Apostolū, Christus erat. Accedit virga ad silicem, & haurienda populis aqua producitur: adhibetur crux Christo, & omnium corda credentium irrigantur. Quod Sacramentum, & ipse Moyses per spiritum non ignorasse cognoscitur, si ejusdem subtiliter verba pensentur; Aperri, inquit, Domine thesaurum tuum, fontem aquæ vivæ. Neque enim tam magnificis ac divinis verbis elementum describeret, ex cavernis videlicet terræ, profluum, ac deinceps in secessuum cuniculos egerendum. Nunquid enim dignum fuit viles aquas, Dei appellare thesaurum? Dei itaque thesaurum aquam illam proculdubio nominat, etiam assentiente Damiano, quæ è latere Iesu lanceâ transfixo, cum sanguine continuo exivit, junxitque se manuum ejus, ac pedum perforatorū divinis fontibus. Id quod diu ante B. Damianum etiam observarunt Severianus Gabalonensis in Syria Episcopus, & Macarius Archiepiscopus Philadelphensis, qui ajunt, à Moysse, primo ictu directè in petram librato, venâ scaturire incipiente, secundo obliquè & transversim, aquas egressas esse largissimas; ita & in*

cruce

Orat. 4. de
S. Cruc.
Orat. de
exaltat.
S. Crucis.

cruce è recto, & transverso ligno confecta; sacro Christi Corpore clavis, directè percusso, divini ejus sanguinis primæ se scaturigines aperuere; at verò corde ipso à dextero latere, lanceâ transversè verberato, totius sacratissimi sanguinis egressæ sunt aquæ largissimæ, ad curandam omnem animarum necessitatem hisce aquarum viventium thesauris, à Moÿse prænunciatis, quas ne vnquam negligamus monet & terret nos Propheta cum ait; *Domine, omnes, qui te derelinquunt, confundentur, recedentes à te in terra scribentur, quia dereliquerunt venam aquarum viventium Dominum.*

Quinque fontes in Salvatore nostro reperit, & aperit S. Bernardus, I. est *Serm. I. de ad abluend. sordes.* II. *ad levandam sitim.* III. *Nat. Dom. ad rigandum.* IV. *ad cibos decoquendos;* quod in Scandia fieri narrat Abrahamus Ortelius, ubi fontem esse ait adeò calentem, qui sine ullo ignis adminiculo, elixet omnia. Primum fontem vocat Bernardus *Misericordiæ.* Secundum, *divinæ Sapientiæ.* Tertium, *Devotionis.* Quartum, *Emulationis, & sancti zeli.* Quatuor hos fontes

fontes adhuc in carne viventibus nobis, in semet-
 ipso Christus exhibuit. Quintum, qui est fons
 vitæ, post hoc sæculum repromittens; ad quem si-
 tiebat Propheta cùm diceret; Sitiuit anima mea
 ad Deum fontem vivum. Fortassis etiam propter
 hos quatuor fontes, quatuor in locis vulneratus est
 Christus adhuc vivens in cruce; propter quintum,
 cùm jam tradidisset spiritum, transforatus est in
 latere. Vivebat adhuc cùm fodiebantur ei manus,
 & pedes, ut nobis adhuc viventibus quatuor fon-
 tes ex se ipso proferret. Quintum protulit vulnus
 lateris, cùm jam exspirasset, ut in se nihilominus
 quintum nobis fontem post obitum aperiret.
 Fontem hunc è Domini latere, ac
 corde proficientem in Dei servos vidit
 S. Gertrudis, qui etiam in hac mortali
 vitâ illos cœlesti suavitate reficiebat.
 Neque cordis tantùm, sed omnium
 omninò vulnerum fontes, de quibus
 modò Bernardus, defluunt in Sacer-
 dotes, omnemque populum, quoties
 sacra hostia in Missæ sacrificio eleva-
 tur; quoties communicaturis sacro-
 sanctum Domini corpus porrigitur;
 quoties Salvator in venerabili Sacra-
 mento visitur, colitur, & adoratur,
 patent

Lib. 8. Inf.
 sp. c. 7.

patent tunc divini hi fontes, & pias animas pretioso Domini Iesu sanguine, hoc est, thesauro meritorum, ac gratiarum ejus, rigant, recreant, mundant, omni que bono cumulant. *Haurite dilectissimi*, clamat Bernardus, in gaudio *Is. 12. v. 1.*
aquis de fontibus Salvatoris, de vulneribus Iesu.

Et primus quidem communis est omnibus; in multis enim offendimus omnes, & necessarium habemus misericordiae fontem, ad abluendas offensionum sordes: Omnes namque peccavimus, & egemus gloriâ Dei. Quia ergo nemo mundus à sorde, necessarius est omnibus fons misericordiae, ex sacris Domini vulneribus fluens. Ita Bernardus.

Consonat his S. Ambrosius in Psalmos, ubi loquens de vulnere lateris; *Non tabes*, inquit, *mortis de vulneribus Domini, sed fons vitae scaturivit aeternae*, ut scriptura nos edocet dicens; & *saliet aqua cum delectatione de fontibus Salvatoris. Exilivit ergo de latere aqua, & sanguis, ut nos ablueremur, & biberemus salutem.* *Psal. 37.*

Aquæ in urbe Hierosolymitana, in quibus oves ad sacrificium abluentur, *Bethsaida* apud S. Ioannem Euange-

listam nuncupatæ, quinque porticibus
cinctæ erant. Domini Iesu sanguis, ex
quinque ejus vulneribus, quasi toti-
dem porticibus fluens, aquas nobis
dat, in quibus ipse, Agnus ille inno-
cens, scelerum nostrorum sordes, quas
in se susceperat, abluens, de se, ac nobis
immaculatum Deo obtulit holocau-
tum. Ad has aquas pœnitens David
anhelabat, cùm mundari desiderans,
Ps. 50. v. 3. ita oraret: *Amplius lava me ab iniquitate
mea, & à peccato meo munda me.* Ad harum
aquarum fiduciam nos excitat Apo-
Heb. 9. v. 13 stolus, cùm ait: *Si sanguis hircorum, & tau-
rorum, & cinis vitulæ aspersus, inquinatos sancti-
ficat ad emundationem carnis, quanto magis
sanguis Christi, qui per Spiritum sanctum, semet-
ipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit con-
scientiam nostram ab operibus mortuis, ad ser-
viendum Deo viventi.*

Instit. spir. Ita emendata fuit sancta Gertrudis,
l. 4. c. 36. quæ solita erat sanctissimæ Trinitati
crebras pro Salvatoris nostri passione
gratias agere, ejusque vulnera à Pas-
chate, quasi adhuc à recenti sanguine
calentia, frequenter deosculari; quæ
pietas

pietas Domino tantopere placuit, ut se Gertrudi cum sacris suis quinque vulneribus, aureis floribus exornatis, videndum exhibuerit, eam hac voce compellans; *Vide filia, quomodo affectu ac devotione tuâ me ornaueris; adero tibi in horâ mortis, & in his vulneribus meis lavabo te, submergamque peccata tua, imò, & omnium eorum qui simili affectu vulnera mea salutaverint.*

Da, obsecro, Domine ita, cum pia hac Virgine, obsequiis, ita affectibus meis, totidem veluti floribus, exornare sacra vulnera tua, ut fontes mihi sint, in quibus à te abluar, & submergas, tanquam in rubro pretiosi tui sanguinis mari, Pharaonem meum cum exercitu suo omni; rebellem, inquam, voluntatem meam cum inordinatis suis affectionibus, quæ divinam tuam Majestatem persequuntur.

Paulus Aresi, Tortonæ in Ducatu Mediolanensi, magna virtute, ac doctrina Episcopus, ex Levitici libro 14. ait, Deum pro expurgando fœdo lepræ morbo, mandasse antiquæ legis Sacerdotibus, ut passeret duos acciperent,

F 4

quorum

*P. 2. l. 14.**Embl. 102.**cap. 14.*

quorum unum in holocaustum immolarent; alterum verò liberum permetterent avolare, postquam ei, uti Hebræorum Magistri tradunt, quasi scētâ venâ, ex binis alis, pedibus, ac pectore sanguinem eduxissent, mundandæ lepræ necessarium.

Nunquid anima mea ad abluendam gravissimam illam tuam lepram, in pedibus, manibus, ac pectore, Dominus Iesus, sibi venas omnes aperiri voluit, quo te purum, ac mundum æterno Patri suo repræsenteret?

*Brev. Rom.
31. De
comb.*

Leprâ infectus erat Constantinus Imperator, suadebant Medici, ut ex infantum sanguine balneum sibi pararet, eoque lavaretur. Dissuaserunt impiam crudelitatem sancti Apostoli Petrus, & Paulus, illi per noctem visi, monueruntque, si curari vellet, Silvestrum Pontificem in Soracte Monte latitantem accerseret, à quo, in baptismo, sacro Domini sanguine ablutus, corporis sanitatem recuperaret, & animæ obtineret: primus inter Romanos Imperatores, qui fidem Christianam cōplexus,

plexus, toto eam orbe propagavit.

Cœlestis hujus beneficij memoriam, ut omnibus retrò sæculis Cōstantinus æternam relinqueret, Basilicas Apostolorum Principibus Augusto opere Romæ duas exædificavit. In illa, quæ Divo Petro, Christi vicario sacra erat, præter ornamenta reliqua apsidem, seu tribunam fieri jussit opere tessulato convestitam, quam Sixtus V. Pontifex Maximus sustulit, ut perficiendæ novæ, & admirandæ Basilicæ, per Iulium II. qualem nulla vidit antiquitas, cœptæ locum faceret. Antequam tamen solo illa æquaretur R. R. D. D. Canonici exemplar ejus in chartâ pergamena efformari, ac coloribus depingi curarunt, duorum Tabellionum fide testatum, ut posteris de Constantini Cæsaris pietate, atque in Deum gratitudine constaret.

Est autem hic apsidis, seu tribunæ ornatus. Cernebatur in ea sub throno regio Crux, quasi gemmis distincta, insistens pulvinari pretioso quod aræ incumbebat, ante quam in monte stabat

Agnus è dexteri lateris vulnere in calicem, sanguinem copiosè fundens, de sub cuius pedibus fontes quatuor defluebant, atque unà cum lateris & calicis rivo, ad montis radicem conveniebant in fluvium; quo sanctum Baptisma, è sacro quinque Domini vulnerũ sanguine paratum, Constantinus representare voluit omnibus, divinorum horum pignorum amorem, ac venerationem concilians; in quibus, veluti in cœlesti balneo, corporis, & animæ expurgationem obtinisset. Conijce oculos lector, in figuram hanc mysterijs plenam, eâque frueri.

Balncum

Orat. 6.

2. Cor. 7.

v. 1.

Is. I. v. 16.

Serm. de
Resur.
Dom.Aloys. Iug.
elog. 76.

Balneum hoc salutare nobis etiam aperit S. Gregorius Nazianzenus, quando cum Apostolo monet, ut emundemur ab omni inquinamento carnis, & spiritus, & cū Propheta, ut laudemur, & mundi efficiamur. Neque enim purus Deus, inquit, tanto in pretio quidquam habet, quàm puritatem, & peccatorum purgationem: quam ut consequamur, pretiosi sanguinis sui balneum, in vulneribus sacratissimis, divino amoris igne succensum, nobis apparavit. Divi Nazianzeni pietati subscribit S. Cyprianus. De latere tuo, inquit, Domine Iesu, fons egreditur: ex hoc non solum ablutionis primæ, Baptismi scilicet, venas haurimus, sed & compunctionis, & lacrymarum perennes effluunt rivi, misericordiarum tuarum, & totius pietatis testes, quando in peccata relapsis secunda ablutione opus est. Ad hoc argumentum appositè ille,

Quos cum non posset dare fontes ex oculis,
Dedit ex latere.

Ita hoc voluerat novo argumento probatum,

Iniquitates Mortalium

Se planè abluisse ex corde.

Hic est fons ille, de quo Propheta
Zacharias

Zacharias ; *In die illa erit fons patens domui* Cap. 13.
Iacob, & habitatoribus Ierusalem, in ablutionem v. 1.

peccatorum. Fons hic, ex communi Patrum sententiâ, est Christus Dominus, qui, ut ait S. Gregorius, ab æterno in sinu Patris clausus, quando venit plenitudo temporis, clavis, ac lanceâ, in cruce apertus fuit, ut in sacro vulnerum suorum sanguine lavaret nos à peccatis nostris. Vnde rectè D. Augustinus: In ps. 142.

Quoniam fons vitæ, tu es Domine ; ad te levavi animam meam, non contra te, tanquam vas attuli eam; imple ergo me, & lava me. Elue, inquit Hugo Victorinus, Domine Iesu, culpam, quam non fecisti, munda corpus, quod plasmasti, lava animam, quam tuâ imagine signasti.

Meritò queritur D. Gregorius, quâ plurimos hære in peccatorum suorum sordibus, cum tamen satis illis sit præspectum, quàm multi in divinæ misericordiæ fontibus animas abluerint.

Querere, inquit, deberemus misericordiæ fontes, etiamsi clausi essent: Patent modò in vulneribus Salvatoris, & tamen à nobis negliguntur. Hom 20, in Ezech.

At non illos neglexit S. Catharina Senensis,

Senensis,

*In concl.
anima c. 1.*

Senensis, quam, ut refert Blosius, cum Diabolus vellet decipere, & ad nimiam pusillanimitatem, seu ad desperationem adducere, nitens ei persuadere, quod vita ipsius falsa, inutilis, & perversa esset, illa à Dei bonitate edocta, humiliter elevavit mentem suam ad misericordiam divinam, dicens; *Ego apertè Creatori meo confiteor, me quotidie in tenebris fuisse, maleq; vixisse: verum tamen latitabo in vulneribus Domini mei Iesu Christi, & omnium iniquitatum mearum maculas, pretioso sanguine ejus abluam, atque cum sancto desiderio jugiter gaudebo in ipso Creatore, & Redemptore* *Is. 12. v. 1.* *meo, neque desinam cum Propheta pro necessitate animæ meæ haurire in gaudio aquis de fontibus, de vulneribus Salvatoris: quâ virginis pietate, ac fiduciâ, mox dæmon in fugam conversus est.*

*In Elog.
eius M. S.*

Catharinâ imitabatur Maria Claudina, Burgunda Cœlestina, quæ peracto quotidie examine vespertino, vulneri lateris Domini se committebat, in eoque diei istius defectus eluebat, orans ac obtestans, ut eâ nocte, isto in refugio, ab inimici insidiis custodiretur.

Neque

Neque animæ tantùm in sacris Do-
mini vulneribus, à peccatorum sordi-
bus expurgantur, sed novâ etiam gra-
tiâ *supra nivem dealbantur*, ut canit Prophe-
ta Regius, cùm non minor sit sanguini *Psal. 50.*
Salvatoris, quàm aquis illis, virtus, quæ *v. 9.*
oves, quas nigro vellere accipiunt, albo *Plin lib. 2.*
reddunt. *c. 103.*

Iuvenis genere, ac moribus nobilis, *Angelus*
urbem præclaram admodum, sibi per *Manriques*
speciem oblatam in celso ardui mon- *in Histor.*
tis cacumine sitam conspexerat, cuius *Cister. an.*
ingenti desiderio tenebatur; verùm *Chr. 1104.*
dum flumen horret traicere, quod *Cistercij 7.*
montem undique cingebat & cruen-
tum interpretari, ac dicere possu-
mus, animadverit nonnullos specta-
tæ formæ viros in eo vestes suas
abluere, quibus laborantibus subsi-
dio veniebat alius cultu & formâ
dissimilis. Ex hoc juvenis quærit, *Quæ*
urbs? quod flumen? qui viri? Cur
vestes abluant? quis ipse? Civitas
illa, inquit hic, cœlestis est Hierusa-
lem; flumen, *sanguis Agni, in quo lavant viri*
isti stolis, hoc est, animas suas, quia ni-
hil

Apoc. c. 21.
v. 27.

hil coinquinatum intrahit in regnum caelorum; illi te junge, & qui sint intelliges. Ego sum Iesus Salvator tuus, qui servos meos adjuvo, *quia sine me nihil possunt facere*. Confirmatus hac visione juvenis, saeculo nuncium remittens, Monasterium Cisterciense ingreditur, in quo eos omnes agnovit, quos in sanguine Agni, in vulneribus, scilicet Salvatoris, vestes viderat abluere. qui raro virtutis exemplo, & insigni mundæ, atque immaculatæ conscientiae testimonio reliquis prælucebant: ac factus demum Abbas, virtutibus in vitâ, ac morte clarus, beato fine quievit.

Emundemur itaque, & nos in flumine isto, in sanguine Agni incontaminati, in cruentis Domini Iesu vulneribus, quæ in sacra confessione, atque Communione, veluti totidem fontes, ad abluionem peccatorum, nobis referantur.

CON-